

לקט אמרות
חז"ל, רעיונות,
עובדות והנהגות
מגדולי ישראל,
על מדות טובות
שצביאות
לאהבת הזולת,
הנלמדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
© אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס
בלי רשות בכתב

איש לרעהו

מכון אהבת אמת - המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל
רח' אבן עזרא 2 ירושלים 92424 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

שבת קודש ח אדר"א תשע"א שבת - ירושלים 4:46 תלאביב 5:01 חיפה 4:51 מוצ"ש - ירושלים 6:00 תלאביב 6:02 חיפה 6:00 ר"ת 6:39

פרשת תצוה

נשיאה בעול

להשתתף ולשאת בעול מצוקתן של ישראל!

נלמד מהפסוק: ואתה תצוה את בני ישראל" (פרק כז-כ)

ויש לשאול: הרי בכל התורה כאשר פונה ה' אל משה נאמר: "וידבר ה' אל משה לאמר". גם מצות המנורה הנשנית בפרשת אמור כתובה שם בלשון הרגיל: "וידבר ה' אל משה" (ויקרא כז-כ) ומדוע, איפוא, בפרשתנו פותחת התורה את הפסוק "ואתה תצוה"?! וכן צ"ב מדוע בפרשה זו לא מוזכר שמו של משה? ומתרץ בעל הטורים: הטעם הוא משום שאמר [משה]: "מחני נא מספרך אשר כתבת" וקללת חכם אפילו על תנאי באה, ונתקיים בזה [שלא הזכיר שמו בפרשה]. עכ"ל.

נמצאנו למדים עד כמה נשא משה רבינו בעול מצוקתן של ישראל עד שהיה מוכן אף למסור נפשו למען הצלת עם ישראל. וכשביקש הקב"ה להשמיד את ישראל בעוון העגל מסר עצמו, רואים אנו עד היכן מגעת מסירותו של מנהיג אמיתי למען עמו.

וכן גם נצטוו אהרן הכהן: "ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו לפני ה' תמיד" (כח"ל) ופירש הספורנו: "כדי שיתפלל עליהם שיזכו במשפט". כי על כן, זהו דרכם של מנהיגי העם שנושאים על ליבם את צרכיהם של ישראל.

בהספד שנשא הגאון מהר"ם שפירא זצ"ל אחר הסתלקותו של המנהיג שנשא בעול הדור האחרון, הוא הכהן הגדול מאחיו רבינו החפץ חיים זיע"א, ביאר את שאמרו חז"ל בגמרא (בבא בתרא צא.): "אותו היום שנפטר אברהם אבינו מן העולם עמדו כל גדולי אומות העולם ואמרו: אוי לו לעולם שאבד מנהיגו ואוי לה לספינה שאבד קברניטה".

ולכאורה תמוה - שאל המהר"ם מלובלין - הרי תואר "מנהיג של עולם" גדול יותר מתואר קברניט של ספינה, שאינו מנהיג אלא את ספינתו, ומה תוספת מעלה יש בתואר קברניט ספינה, לאחר שכבר נקרא מנהיגו של עולם?

אלא, השיב המהר"ם, הבדל גדול יש בין מנהיג עולם לקברניט. מנהיג בודאי הדור צריך לו. דור בלא מנהיג אין לו קיום, אבל המנהיג עצמו אינו זקוק לדור. גורלו אינו קשור בגורלם.

אך לא כן קברניט ספינה. הוא והספינה חטיבה אחת להם. אם חלילה תטרף הספינה בלב ים, גם הוא ירד עמה תהומה, לפיכך כל אופן הנהגתו שונה. מיצר הוא עם כל טלטול של יושבי הספינה, וכל חרדותיהם חרדותיו הם.

זו, איפוא, היתה תוספת המעלה שקראו אומות העולם על אברהם אבינו. לא מנהיג העולם בלבד היה, אלא קברניט ספינה, שכן קשר עצמו לעולם כקברניט של ספינה המיצר בצער הדור כאילו הוא צערו ודאגתו.

סיים המהר"ם שפירא בכאב ואמר: "כך ספינת ישראל נטרפת בלב ים. גזירות וצרות ניתכות על כלל ישראל. אמנם הרבה מנהיגים ישנם לישראל. אבל קברניט-ספינה אחד היה החפץ חיים שלא רק דואג ומיצר היה בצרותיו של כלל ישראל, אלא היה גם קברניטה של הספינה. הוא הרגיש בכאב אנשי הספינה כאילו כאבו הוא... ועתה אוי לו לעולם שאבד מנהיגו ואוי לה לספינה שאבד קברניטה". (עפ"י האור המאיר).

הופץ השבוע
"בריאות ורפואה" 46

נושא בעול מצוקתן של ישראל
רבים מבאי ביתו של החפץ חיים היו עדי ראייה ושמיעה איך שבחצות הלילה, כשכל בני הבית נמו את שנתם, היה נכנס החפץ חיים לחדרו, נועל את הדלת, והיו שומעים ברתת מאחורי הדלת איך שהח"ח שופך שיחו ורחשי לבו לפני הקב"ה.

בתחילת דבריו היה נותן שבח והודיה לבורא עולם על כל החסדים שגמלהו. אחר-כך החל לדבר בזכותו של כלל ישראל, וכאן שינה את סגנונו הוא עבר מ"מודה" ל"תובע"... הוא היה עושה את החשבון במלואו ותובע מהקב"ה:

"נתת לנו תורה גדולה, קדושה ונצחית שהיתה חתומה, ואנו פתחנו את התורה, ונתנו לך את הנביאים, את חכמי התלמוד, את גאוני התורה... ומה קיבלנו עבור זה - צרות, רדיפות והריגות..."

"בכל ארצות פזורינו וגלותינו לקחנו את התורה עמנו, הצלנוה מיד אויבינו, ועד היום היא נשאת בידנו ואנו מחזיקים בה בחוזקה..."

וכאן התחיל הח"ח לתבוע את החוב: "כמה זמן עוד נחכה. עד מתי? הרי אנו כבר שבורים כחרס הנשבר!..." כאן עבר הח"ח להזעיק לעזרה את צדיקי הדור שהלכו למנוחת עולמים: "אייכם? למה אתם מחשים? הרי אתם צריכים להיות התובעים עבורינו?"

כך היה הח"ח נוהג מידי לילה בלילה, וכשהאיר המזרח שב ללימודו ולבו היה נכון ובטוח שהחוב ישולם ובכל שעה עלולה לבוא הגאולה הגדולה.

עפ"י ח"ח עה"ת - מעשי למלך

תפלה על הזולת

משערי תפלה לשערי עליה...

בשלהי שנת תש"ט וראשית שנת תש"י סבלה הקהילה היהודית בבגדד רדיפות קשות מהשלטונות, בעיקר בגלל כוונת היהודים לעלות לארץ ישראל. הצדיק **רבי סלמאן מוצפי** זצ"ל ערך תפלות רבות לשלומם.

בתחילת אדר תש"י ערך רבי סלמאן יום תפלה המוני על מצפה הר ציון, מול הר ציון והכותל המערבי. לבש שק והעלה עפר על ראשו, ישב על גבי קרקע ובכה וזעק עם כל הקהל, אנשים נשים וטף, לשלומם של היהודים בבגדד. למעלה ממאה איש השתתפו בתפלה, שהמשיכה במשך כל הלילה בהר ציון.

יומיים אחרי התפלה, פרסמה ממשלת עירק חוק המתיר ליהודים הרוצים בכך לעזוב את גבולות המדינה, ולמעלה ממאה אלף מיהודי עירק עלו לארץ ישראל.
עולמו של צדיק

תהלים - המגן האמיתי...

הגה"צ רבי הירש פאלי זצ"ל הכיר את כוחה של תפלה. את כוחן של פרקי תהלים הנאמרים מקירות לב. הוא ידע כי רק זה הנשק האמיתי אשר בכוחו להושיע ביום צרה.

בעת מלחמת המפרץ (חורף תשנ"א) בעיצומו של "ועד" שהשמייע רבי הירש בפני תלמידיו, נשמעה אזעקה. הבחורים, אשר רעדה אחזתם מאימת "חץ יעוף", נסו על נפשם אל החדרים האטומים, כשהם מבקשים מרבי הירש להצטרף אליהם. אבל רבי הירש עלה אל היכל הישיבה כשהוא מצטרף אל התלמידים שנותרו שם, וקולו נשפך כמים באמירת תהילים לישועתם של ישראל מיד צר.

ר' הירש

טוב וראוי לכל אדם לשית על לבו מצוקות בני ישראל כדי שיתפלל עליהם תמיד !

נלמד ממה שנצטווה אהרן "ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו לפני ה' תמיד" (פרק כח-ל)

ופירש הספורנו: כדי שיתפלל עליהם שיזכו במשפט. עכ"ל. נמצאו למדים, שכדי להתפלל כראוי על בני ישראל, יש הכרח לשאת על הלב את צרכיהם של ישראל. יש הכרח לחוש בצערם.

במדד רבה (תצוה פר' לח-סד) אומרים חז"ל שהקב"ה אמר לישראל דברים אני מבקש... ואני מוחל על כל עוונותיכם ואין דברים אלא דברי תורה. אמרו לו אין אנו יודעים, אמר להם בכו והתפללו לפני ואני מקבל... כשנשתעבדו אבותיכם במצרים לא בתפילה פדיתי אותם... בימי יהושע לא בתפלה עשיתי להם נסים? בימי מרדכי... מי גרם למרדכי לבוא לידי הגדולה הזאת, אמור שהיה מתפלל בכל שעה...

בכוחה של תפלה לשנות גזירה! וכפי שמוצאים בחז"ל על משה רבינו שאמר לו הקב"ה "אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה" שאילו היה מוסף עוד תפלה היה בכוחה לבטל את הגזירה שלא יכנס לארץ ישראל.

אדם זקוק לתפלה ותלוי בה בכל מצב שיהיה, גם אם נראה לו שהמצב אינו כה חמור ובסוף הכל יסתדר, צריך להתאמץ בתפלה על כל דבר. וכפי שראינו בחז"ל הרבה דוגמאות לכך ואכה"מ.

אצל מרדכי הצדיק מצינו שאחרי שנודע לו על גזירת המן הרשע, הרבה בזעקות ובתפלות. ותמה **הגר"ש פינקוס** זצ"ל: מדוע יצא מגידו ועשה כזה עסק של תפלה וזעקה כאילו באמת ריחפה על ישראל סכנה ממשית של כליה ח"ו, והלא עם ישראל מובטח שלא יכלה!?

אלא מבאר הרב פינקוס: כאשר יש צרה אין להסתמך על סברות שונות ואף לא על חשבונות צודקים, אלא צריך להתפלל בחזקה להשי"ת ורק כך יזכה שתבטל הגזירה.

תוכחה בנועם

להוכיח את בניו ולתלמידיו בנחת, בנועם ובכבוד!

נלמד מהפסוק: "כתית למאור" (פרק כז-כ)

וכתב רש"י: כתית למאור - ולא כתית למנחות" ומובא (במש"ת) בשם האדמו"ר רבי יחיאל מאלכסנדר זצ"ל, לרמוז מהלכה זו גם לכלל היסודי האמור לענין חינוך בכלל ולענין תוכחה בפרט, שכאשר באים להוכיח ולהדריך את הזולת, יש להזהר לעשות זאת בנועם, ברכות ובאופן מכובד, כי רק בכך תושג המטרה. זהו שאמרו: "כתית" - כאשר מוכיח האדם את הזולת ומבקש לכתת את לבו, יכוון את אופן התוכחה "למאור" - כדי להורות ולהאיר לפניו את הדרך הישרה. "ולא למנחות" - אבל לא כדי להנחיתו ולהשפילו...

כיצד דרכה של תוכחה? הרי בדברי קשים ונוקבים עלול להגרם שלא ישמעו לו, ואם בדברים טובים ונעימים הרי גם בזה יש שימצאו פסול כי יש בזה ממיץ החנופה!?

מובא (בספר פרדס יוסף ויקרא ח"ב) משל על כך מהמגיד **מדובנא**: לאריה מלך החיות נדף ריח רע מפיו וציוה על השה להריח בחוטמו האם יש לו ריח רע, הריחה השה התמימה ואמרה את האמת, מיד נהם האריה בחרי אף וקרע אותה לגזרים.

ציוה האריה לזאב להריח, אך הזאב בראותו את גורל השה פחד לומר את האמת והחניף לאריה באומרו כי ריח טוב נודף מפיו, חרה אפו של הארי על השקר והחנופה וטרף גם אותו.

פנה האריה לשועל, אך השועל ידע שכל מה שיאמר לא יספק את האריה על כן טען: אדוני המלך חוטמי אטום וסתום ואיני יכול להריח... ובה ניצל משיני האריה.

והנמשל: לעם יש חולי פה וגרון. לא יהגו תורה בגרונו, ופיהם מריח בשקר ולשון הרע וכו', הם מקבלים עליהם את הרב שיורה להם את המעשה אשר יעשו, אך אם הוא כשה תמים, שמוכיח אותם בכל האמת הנוקבת, הרי הם מתנפלים עליו, ואם יחניף להם ילעגו לו שהוא חנפן, ואמנם יש מוכיחים שיגידו כאותו שועל שאין הם מרגישים מאומה [כאותם דברי חז"ל (ערובין ט ז): תמה אני אם יש בדור הזה מי שיועד להוכיח]. אך למען האמת צריך שיהיה הרב קצת כשועל אבל יותר יהיה לו מדת השה, וכלל לא מהזאב...

אימתי מוכיחים?

פעם הגיעו עסקני העיר לפני הגאון **רבי שמואל סלנט** זצ"ל והתריעו בפניו על הפרצה המתרחבת: שכונות חדשות מוקמות מחוץ לחומות, רבים יוצאים בשבת לטייל ונכשלים באיסור טלטול באין ערוב. מציעים הם על הכרזת איסור מטעם הרב ובית דינו על יציאה מחוץ לחומות בשבת.

נענה רבי שמואל: "חושש אני שלא ישמעו לדברי". קראו המציעים: "חלילה רבי! הלא יודע הוא כי דבריו נשמעים ברצון!"

"ודאי" - ענה רבי שמואל - "כדבריכם כן הוא. אך היודעים אתם מדוע דברי נשמעים? משום שמעולם לא גזרתי דבר שחששתי פן לא יעשוהו..."

השרף מבריסק

להרבות אחוה ורעות

מעלה לאדם המעורב עם הבריות באחוה ורעות והמקרבת לדרך הישר!

נלמד מהפסוק: "ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך... מתוך בני ישראל לכהנו לי" (פרק כח"א)

ושואלים המפרשים: מדוע לא נבחר משה להיות הכהן הגדול? ומבארים (המגיד מדובנא בספר אהל יעקב, ועוד): משום שתפקידו של הכהן לשאת עליו עוון בני ישראל, לכפר עליהם, לעשות עבודת העם, מצריכו להיות "מתוך העם" להיות מעורב בו, להכיר את חולשותיו ומגרותיו, צרכיו וטרדותיו. לא כן משה רבינו הרחוק יותר מתשוקותיו של בשר ודם, המסוגל לעלות השמימה ולהיות מעורב עם המלאכים ללא אכילה ושתייה, אינו יכול להשתמש באיצטלא זו. משום כך, אהרן שהיה קרוב יותר אל העם, היה אפשר בידו לנהוג במדה זו של "אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבת לתורה" כמו שאמרו חז"ל (באבות פ"א"יב).

יש להתבונן: כיצד יכול אדם שכולו צידקות ויראת שמים, לגשת לאדם שכולו רשעות ורוע ולנסות לקרבו לתורה? ומאיך, גם הרשע מצידו מרגיש ניכור וריחוק, הוא חושב לעצמו: "כיצד יכול להביט עלי הצדיק, בשעה שרגשי תיעוב וסלידה צריכים למלא את לבו למראה רשע כמוני..."

התשובה לכך היא - אומר הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל (בשיחות מוסר - תשל"א) - כל זאת נכון כאשר חסר באהבת הבריות. ואולם כשמצטיין אדם במדת "אוהב את הבריות", אזי גוברת אהבה זו על כל רגש של ריחוק וסלידה. וממילא מסוגל האדם לקרב כל אדם, באשר הוא, לדרך התורה.

ומפורסמים דברי החזון איש על החילונים בזמננו, שכתב (בספרו חלק יו"ד סי' ב"טז): "בזמן שהיו נסים מצויין ומשמש בת קול וצדיקי הדור תחת השגחה פרטית הנראית לעין כל, היו אז הכופרים, בנלוזות מיוחדות בהטיית היצר לתאוות והפקרות, ואז היה ביעור רשעים גדרו של עולם, שהכל ידעו כי הדחת הדור מביא פורענות לעולם ומביא דבר וחרב בעולם. אבל בזמן ההעלם שנכרתה האמונה מדלת העם, אין במעשה הורדה גדר הפרצה, אלא תוספת הפרצה שיהיה בעיניהם כמעשה השחתה ואלומות ח"ו וכיון שכל עצמנו לתקן את הדין, אין הדין נוהג בשעה שאין בו תיקון ועלינו להחזירם בעבותות אהבה ולהעמידם בקרן אורה במה שידנו מגעת".

גם על הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זצ"ל מובא (בספר העוה"ח) שהיה מורגל בפיו לומר: "אם ראית אדם מישראל שחטא הוא ופושע בגופו, אל תשנאהו ותבזהו, אלא רחם עליו [וכמובא בגמרא (סוטה יד): ולפושעים יפגיע - שביקש רחמים על פושעי ישראל שיחזרו בתשובה] כאדם המרחם על בעל מום או מוכה בגופו. "יתמו חטאים" - מי כתיב חוטאים, חטאים כתיב" (ברכות י'). רוב פושעי ישראל בזמננו תינוקות שנשבו הם, ואלמלא הגלות המרה ופגעי הזמן, היו כולם בודאי שבים לחיק אמונתם ומקור מחצבתם". [עוד מובא (שם) שלא היה שיעור לעוגמת נפשו של הגר"ח, כשהיה קורא או שומע שפגעו ביהודי באשר הוא שם, וכל בת צחוק לא נראתה על פניו כל אותו היום].

הרבי שבנה גשרים...

הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל היה אוהב להזכיר בשיחותיו את המעשה הבא שמספרים על כ"ק האדמו"ר מצאנזרבי חיים הברשטאם זצ"ל (בעל הדברי חיים):

רבי חיים מצאנז סבל קשות מחלאים שונים וכאשר הכבידו מאד, קם ונסע לדרוש ברופאים מומחים בעיר הבירה וינה, אולי יצליחו להעלות מזור למכאוביו.

שאלוהו הרופאים, מה מעשהו? במה הוא מתעסק כל ימיו, ואיזה תפקיד הוא ממלא בתורת אדמו"ר? השיב להם רבי חיים לרופאיו: "בונה גשרים אנכי!"

התפלאו הרופאים מאד לשמע תשובתו והשתאו לדעת: איפה הגשרים? ומה לרבי ולבנין גשרים? עמד רבי חיים ופירש להם:

כוונתי לגשרים רוחניים! כל איש יהודי הבא במחיצתי, משתדל אני ליצור בנפשו גשר המחבר את המח עם הלב! הנה לדוגמא הגוי הערל, כיון שראתה עינו אוכל או משקה ולבו חומדם, מיד הוא זולל וסובא אותם כאוות נפשו. לא כן אדם מישראל, אשר אם לבו חומד משהו, יעביר קודם כל את החמדה להכרעת המח, שיחליט אם הדבר הזה מותר עפ"י התורה או אסור.

"אצלנו היהודים" - הפטיר רבי חיים - "לא כל מה שהלב חומד נותנים לו, הוזהרנו על כך בתורתנו הקדושה ו"לא תתורו אחרי לבבכם". אלא מעבירים תחילה את הענין לביקורת של המוח, שישפוט עפ"י דעת תורה אם ייטב הדבר בעיני ה' או לא ייטב..."

וזאת ליהודה

שמירת הלשון

לשמור פיו ולשונו מכל דיבורים אסורים כמו לשון הרע ורכילות!

נלמד, בדרך רמז, מהפסוקים: "ועשית את מעיל האפוד כליל תכלת... והיה פי ראשו בתוכו שפה יהיה לפיו..." (פרק כח"א, לב)

וכתב החפץ חיים (בספרו שמירת הלשון ח"ב פ"ז וכן בפ"י עה"ת) שפסוקים אלו מרמזים על שמירת הלשון, לפי מה שאמרו חז"ל, שהיה המעיל מכפר על עוון לשון הרע, אמר הקב"ה יבוא דבר שבקול ויכפר על מעשה הקול (ערכין טז). הוא שנאמר "כליל תכלת" שהתכלת דומה לים, וים דומה לרקיע, ורקיע דומה לכסא הכבוד, ובזה יזכור שעתיד הוא להתייצב לדין לפני כסא הכבוד.

לדעת הגר"א זצ"ל, רעיון נאה מרומז בפסוק "והיה פי ראשו בתוכו... לא יקרע": האות ק' רומזת לבעל מחלוקת, עליו קראו את מאמר הכתוב: "שקר אין לו רגלים", שכן האות ק' נשענת על רגל אחת בלבד. לעומתה האות ט' רומזת לאיש טוב רודף שלום, שכן היא יושבת על ריבוע רחב ויציב.

כמו כן האות ק' נראית כפושטת לשונה [לדבר לשון הרע ודברים אסורים] ומתקיים בה "ולשונו תהלך בארץ", לעומתה האות ט' מכופף לשונו לתוכו ושומר עליה מלדבר רע.

דבר זה מרומז בפסוק "והיה פי ראשו בתוכו - לא יקרע", כלומר: אם ישמור על פיו ולשונו נכמראה אות ט' לא תשלוט בו מחלוקת ופילוג. (עפ"י פ' הגר"א עה"ת - משלחן גבוה)

חטא הלשון קשה

למחילה...

סח הגה"צ רבי ירוחם ליבוביץ זצ"ל: מה שאנשים מוחלים בנקל לעבריינים, זאת משום שגם הם עצמם לקויים בחטאים אלו ולכן אינם רואים בזה עוול כה גדול שקשה למחול עליו.

ואילו אצל החפץ חיים ראינו שלא מחל בנקל לשום אדם אם דיבר לשון הרע! כי על חטא שאדם נזהר בו בעצמו, אינו מוחל לזולתו כשיעבור עליו. ומי שלא שונא את הרע, אות הוא שגם הוא כאחד מעושי הרע.

דעת תורה

בין איש לרעהו

ומי כעמך ישראל

סיפורים בני זמננו

גלגל חוזר בעולם! / הרב נפתלי וינברג

הוא מתפרנס מתחום ההוראה, ובקושי מסיים את החודש. שאלתי אותו את אותה שאלה: מי התיר לכם לעשות זאת? בשונה מהאדם הראשון הוא לא השיב בשאלה, אלא קבע עובדה: "צריך לחתן ילדים!"

* * *

שני המשולחים מייצגים **תוצאה**, תוצר מוגמר. בשורות הבאות ננסה לפענח את **הגורם**, את "היצרן".

נקודת המוצא של הורים שבאים להשיא את ילדיהם היא לסייע בידם בהקמת בית נאמן בישראל. ברשותכם נציג שאלה פשוטה: **האם יעלה על הדעת שבאמצעות הקזת דם ההורים יוקם בית נאמן בישראל?** האם אדם בעל נפש יהודית מסוגל לחשוב כך?

הרי לא מדובר כאן באיזה "פאשלה" שצצה ברגע האחרון, אלא בתכנון ממוקד. כל אחד יודע מראש מה מחיר הדירה אותה עומדים לרכוש, כל אחד גם יודע שמעבר למחיר הכספי יידרש מחיר נפשי כבד מנושא (ואין צורך להזכיר שוב את המחקרים הרפואיים אודות מחלות כרוניות שמתפתחות כתוצאה מלחץ נפשי!) ולמרות זאת מסכמים מראש - באופן מודע ולא אחראי - לקפוץ למים!

האם ייתכן שבית נאמן נבנה על דמם של ההורים? על תסכולם? על מסכנותם? על חוסר האונים שלהם? ולא משנה אם זה האבא או ה'שווער'.

שומו שמים! האם כאשר אדם מגיע להשאת צאצאיו האפשרות היחידה שעומדת בפניו היא להפוך ללווה רשע ח"ו?!

האם איננו מאמינים ב"גלגל חוזר בעולם"? בספרו 'בניהו', מספר הבן איש חי על חתן שהיה סוחט את חמיו. יום אחד שאל אותו חברו שאלה פשוטה: **"האם אינך חושש שכאשר תצטרך להשיא את הבת שלך, תקבל חתן שיתנהג איתך בדיוק כפי שאתה מתנהג עם חמייך?"**!

בחזרה לאדר תשצ"ט:

בעוד שלושים שנה נצחק על עצמנו באיזו מציאות מטורפת חיינו היום. אבל עד אז ימשיכו חלילה ליפול קרבנות רבים. את הנעשה אין להשיב, אך מעתה ואילך הבה נודה שהסגנון הזה מוטעה. הבה נציל את עצמנו!

בימים האחרונים הוציא לאור 'יתד נאמן' גיליון בנושא 'ד'ור'. התראיינו שם בהרחבה כל בכירי המשק והממשל אשר יש להם זיקה לנושא. החל מנגיד בנק ישראל, דרך שרי השיכון והאוצר, יו"ר ועדת הכספים וראשי הערים החרדיות. לכולם, אבל לכולם, לא הייתה בפה שום בשורה משמחת אמיתית.

המציאות הנדלניית אם כן לא עומדת להשתנות - אנחנו צריכים להשתנות!

מכון 'אהבת אמת' - ירושלים

הציבור מוזמן להשתתף בסדנא בנושא מידות טובות, שתועבר ע"י הרב נפתלי וינברג שליט"א. הסדנא תתקיים מידי יום שלישי, בשכונת 'שערי חסד' ירושלים, בין השעות 8-9 בערב. יש לתאם השתתפות בטלפון: 02-5671812 מספר המקומות מוגבל.

התאריך: אדר תשצ"ט - בעוד כשלושים שנה.

ההורים צועדים לחופת בתם בששון ובשמחה. הראש פנוי מדאגות, הלב פתוח לחוות את השמחה בשלמותה!

את הצ'קים לתזמורת סידרו מראש - וכך גם את יתר ההתחייבויות. אתם יודעים מה? הם אפילו השתתפו בשכר דירה עבור הזוג ושילמו שלושה חודשים מראש!

ההורים אמנם התאמצו לחסוך ולגייס את הכספים, אך מבחינה נפשית עשו זאת בקלות, עם מוראל גבוה. מדוע? משום שידעו שמדובר במאמץ הכלכלי האחרון לטובת בתם. החל מיום נישואיהם יעמדו הזוג הצעיר ברשות עצמם, ולהורים ישאר רק לרוות נחת מהנכדים.

עם תום שלושה חודשים מאז החתונה, התחיל הזוג לתת את הדעת לנושא מגוריו. במקום שההורים ידאגו לעשר דירות עבור הילדים, באדר תשצ"ט מקובל שהזוג דואג רק לעצמו ורק לדירה אחת. בהתאם למצבו הכלכלי האמיתי עקר החתן לפרפריה (אם הוא יהיה קצת חברה'מן יצליח בעתיד לעקור למרכז הארץ). במשך כל שנות חייו תתקזנה דאגותיו הכלכליות בהשגת דירה לעצמו, בלא כל דאגה מפני דרישה לעשר דירות עתידיות עבור ילדיו.

אם לא יארע אסון לא צפוי חלילה, הוא עתיד להעביר את חייו על מי מנוחות. (לא כמו לפני שלושים שנה אז ידעו כולם שעשרים שנה אחרי החתונה שלך מתקשר השדכן הראשון, ומאז החיים השקטים שלך הופכים לנחלת העבר).

* * *

בשבע ברכות של הנכד, ישב הסבא רבה וסיפר זיכרונות מאותה תקופה מטורפת בה הורים חילקו דירות שבכלל אין להם. הנין שאל בביישנות: אבל סבא, איך אנשים חיו אז? איך הם התחייבו על מה שאין להם?! הסבא חיך מבעד לשיניו התותבות וענה: **"אינגעלע! (ילד) מה אתה מבין!"**...

התאריך: אדר תשע"א.

את התיאור הבא שמענו מאדם נאמן, שאינו חשוד בהגזמות: אני אדם לא עשיר. לאחרונה הגיעו להתרים אותי שני אנשים. הראשון מנהיג קהילה, שהגיע בליווי הגבאי שלו. הוא סיפר שלא מזמן סיים להשיא ילד, וחתונה נוספת כבר מצויה באופק. **עד עתה צבר חובות של 400,000 דולר מחתונות קודמות!**

מיליון וחצי שקלים כמעט - זה לא פשוט בכלל!

לא נבהלתי ושאלתי כיצד מותר לדעתו לקחת הלוואות בסדר גודל שכזה ללא תוכנית פירעון מסודרת? הרי כל גדולי ישראל כבר קבעו שמדובר באיסור גמור, ומה לנו יותר מאשר מילותיו הקשות של שלמה המלך "לווה רשע ולא ישלם"!

תשובה לא שמעתי ממנו, אך שאלה כן: **"אז מה אתה מציע לי; לא לחתן את הילדים?"**

האדם השני שבא להתרים הגיע בגפו - אך על גבו חובות בסדר גודל של \$230,000 נכנסתי עימו בשיחה ושמעתי שהוא השיג את הכסף מעשרים ושנים מקורות שונים(!) רובם גמח"ם, וחלקם בנקים רגילים או בנקים למשכנתאות.